

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 5.4.2016

Sayı: 416

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Artvin'in Arhavi İlçesine yapılması planlanan hidroelektrik santrallerinin bölgenin sosyolojik ve ekolojik dengesini bozacağı ve aynı zamanda HES proje sayılarının her geçen gün artması sonucu; kültür, tarih ve turizm bölgelerinin tahrip olacağı görüşü ağırlık kazanmıştır. HES projeleri gereği inşaatların kısa zamanda başlayacağı belirlenmiş olup, gerekli önlemlerin alınması için yerinde inceleme yapılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğüümüzün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu açılması hususunu saygılarımızla arz ederim.

Serem Tuluhan Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

İst M³ Kadim Durmuş
Tokat M³

Mehmet GÖKDAG
Antalya M³
M. Caluza (11)

Arhavi, Doğu Karadeniz bölgesinin yegâne serhat kenti olan Artvin ilinin; İpek yolu üzerindeki bugün ki öneminin yanında ileriye dönük olarak ta gelişmeye en müsait yerleşim alanına sahip ilçesidir. Coğrafi ve stratejik konumu, endüstriyel bitki örtüsü, zengin tarih-kültür ve tabiat varlıklarına sahip oluşu onu ayrıcalıklı yapan unsurlardan bazılarıdır.

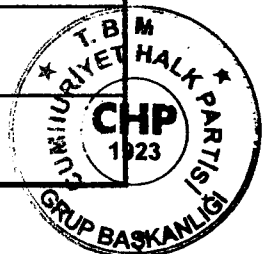
Yavuz Sultan Selim tarafından 1517 yılında Osmanlı topraklarına katılan Arhavi, anılan tarihten itibaren devletine bağlı, cüretkar, cesur leventleri ile ordusuna sadakat etmiş, tarihin hiçbir döneminde vatana, millete ve bayrağa hıyanette bulunmamış insanları ile ülkesine hizmet etmiştir. Kurtuluş Savaşında göstermiş oldukları kahramanlıkların yanında tarihte iz bırakmış **Arhavili İsmail'i (Laz İsmail)** ölümsüz kılmış, birçok şiirlere-türkölere konu etmiş, Kurtuluş Savaşı kahramanlarından biri olarak belleklere kazımıştır. Yöre insanları tarımsal alanda, inşaat sektöründe ve denizcilik sahasında büyük hizmetleri sunmalarının yanında; eğitime verdikleri önem gereği ilçesine yeterince istihdam olamamıştır. Türkiye'nin her yerinde gurbetçilik yaparak ekmeğini taştan çıkartan örnek yurttaş modeli olmuşlardır. Tarihi ile övünen Arhavililer hayatları pahasına kazandıkları bu topraklarının bugün sorumsuzca talan edilmesine öfke duymaktalar, adeta isyan etmektedirler.

Arhavi, 3 vadi üzerinde akan 3 büyük akarsuyunun çevresinde oluşan doğal yapı içerisinde yer almış, yurdumuzun Cennet köşelerinden biridir. 314 kilometre karelik yüz ölçüme sahip olan yörenin büyük kısmı ormanlık alandan oluşmaktadır. Ekili tarımsal üretim ise; sahip olduğu 3 ayrı dere etrafında kalan küçük düzlükler üzerinde yapılmakta olup, genelde halk geçimini çay ve kısmen fındık gibi endüstriyel bitki üretimiyle karşılamaktadır. Arazinin dağlık ve ormanlarla kaplı oluşu tarım alanına ayrılacak başka sahaların yokluğu insanları eğitime- kültüre kısaca, okumaya zorlamıştır.

416. Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
İsmail Çelebi	Bursa m.v.	İsmail Çelebi
M. Rıza Yalçınkaya	Bartın	M. Rıza Yalçınkaya
Gedik Arık	Karabük	Gedik Arık
İbrahim Bekir	Adana	İbrahim Bekir
SERDAR KAMUKUOĞLU	MERZİN	SERDAR KAMUKUOĞLU
Mahmut Tunalı	İST	Mahmut Tunalı
Gülcan YENERKİ	İst	Gülcan YENERKİ
Orhan SARISAL	Bursa	Orhan SARISAL
Nuray Altın Kaymak	Bursa	Nuray Altın Kaymak
Ömer Fethi Güner	Niğde	Ömer Fethi Güner
Tahsin ZARARLI	Kocaeli	Tahsin ZARARLI
Ali Özkan	İstanbul	Ali Özkan
Mustafa Ali BARBAY	İzmir	Mustafa Ali BARBAY
Hüseyin YILMAZ	Aydın	Hüseyin YILMAZ
Özkan Akpınar	İstanbul	Özkan Akpınar
Özkan Çakır	İstanbul	Özkan Çakır
Gök Usluer	Eskişehir	Gök Usluer
Ünal Demirdağ	Zonguldak	Ünal Demirdağ
ONURSA ALIĞÜZEL	İstanbul	ONURSA ALIĞÜZEL

Karadeniz'in genelinde olduğu gibi Arhavi insanı da bu yüzden eğitimli ve gurbetçidir. Ancak sahip olduğu değerlerin bilincinde olan halk, son yıllarda bir vampir gibi yöreye çöken HES uygulamasına son derece duyarlı ve oluşumlardan bir o kadar da kaygı duymaktadır. Halk yaşamsal alanı içerisinde ekolojik dengeleri bozacak, bir daha telafisi mümkün olmayacak, tarih ve doğa tahribatını istememektedir. Getirisi götürüsünün yanında komik kalan yatırımları asla benimsememektedir. Arhavili yurttaşlar tarihi yapıtların varlığının yanında bölgenin en büyük çağlayanının olduğu **Mençuna Şelalesinin bulunduğu Kamilet Vadisinde**, herhangi bir HES projesine anlam verememektedirler. Halk bu oluşuma şiddetle karşı çıkmaktadır. Bu durum Devleti yönetenlerce görülmelidir. Konu detaylarına kadar incelenmelidir.

Geleceğini turizme göre hazırlayan Arhavi halkı; sağcısı - solcusu demeden birlik olmuş, bilinçli bir şekilde sahip oldukları değerleri korumaya şartlanmışlardır. Kamuoyunda şehir içinden geçmesinden dolayı **Çılgın HES** olarak nitelendirilen **KAVAK HES** adı altında Konaklı, Kemerköprü köylerinde ve Arhavi şehir merkezinde halk direnişi başlamıştır. Bu bir başkaldırı değildir. Bu bir siyasi gösteri de değildir. "Tanrı Armağanı Yurtlarını" emanet aldıkları bakir halinde muhafaza etmek ve gelecek kuşaklara devretme mücadelesidir. Bu doğa o yöre insanların yaşamsal alanıdır, varoluş nedenleridir. Bunu anlamak için mutlaka oralı olmak şart değildir. Buralara kepçe-kazıcı-dozer gibi iş makineleri vurulamaz. Bilinmelidir ki; tabiatın, çevrenin ve tarihsel mirasımızın muhafızları olan yöre insanları, küçük elektrik üreteçleri için çevrenin tahrip edilmesine, doğanın katledilmesine asla izin vermeyeceklerdir.

HES'in yapımı için planlanan el değmemiş tüm vadiler ve dereler bu inşaat esnasında tahrip olacaktır. Yapılan santrallerle derelerin suyu alınacak ve suyla beslenen o bölgedeki tüm eko sistem susuz kalacaktır. Tahribatın boyutu akıl almaz noktalara ulaşacak, çevredeki tüm canlılar, tarım alanları, yeraltı suları ve doğadaki tüm döngü bu oluşumdan kötü yönde etkilenecektir. Arhavi derelerindeki cinsi nadir görülen balıkların nesli ise aşamalı olarak yok olacaktır. Yapılacak olan HES'lerin devreye girmesi sonucu vadilerden akan küçük arkların yok olacağı, yaban yaşamını imha edeceği gerçeği ise aşikârdır.

Amaçlarına ulaşmak adına her türlü yolu kullanmayı mubah sayan müteahhit firma yöneticilerinin, ne tarih, ne doğa ve nede geleceğin turizminde etkin rol oynayacağı tabiat varlıkları asla umurlarında değildir. Ekonomik sıkıntı içerisinde bulunan yöre köylülerinin çocuklarına iş vereceğim vaadiyle, bir nevi şikeye başvurmaları ise; abesle iştigaldir. Yüklenici firmanın direnişi kırmak için insanlar arasına nifak sokma çalışmaları, menfaatleri için insanları ne hale geldiklerinin ayrıca ibretidir. Buna; bu duruma seyirci kalamayız, kalmamalısınız. O yörede yaşayan insanlara bunu yapmak zülümdür. Aldatmak ise ihanetle eş değerdir. Aldatmak diyorum, çünkü ıssız bucaksız yerlere, dağlara, yaylalara yol yapıyorum diye çalışmaya koyulanlar 20 metre genişliğindeki yol inşaatının aslında HES için yapıldığını saklamak isteseler de bu eğitimli, bilgili köylüleri anılan yönde ikna edememişlerdir. Devleti temsil ettiklerini, Devlet adına iş yaptıklarını söyleyen bu insanlar yalanı araç olarak kullanmakta sakınca görmemektedirler. Devlet yalancı-riyakâr olamaz, olmamalı...

Türkiye'nin en çok göç veren bölgelerinden biri olan bu yörelerde; HES'lerin tamamlanması sonrası ekolojik dengenin daha da bozulmasıyla; tarım ve hayvancılığın azalmasına, dolayısıyla bölge insanın işsiz kalmasına, ekonomik ve sosyal alanda çöküntülere neden olacağı bir gerçektir. Yaşanan bu olumsuzluklar sonucunda insanlar yeni umutlara doğru göç etme mecburiyetinde kalacaklardır. Bir çeşit sosyolojik yıkıma neden olacak bu duruma Hükümet olarak izin verilmemelidir. Birilerini zenginleştiren ancak; bölge halkının geleceğini, geçmişini, tarihini, doğasını ellerinden almak, yurtlarını canı pahasına savunmuş, korumuş olan bu insanların hak ettiği bir durum değildir. Doğa armağanı coğrafyada beşeri münasebetlerle elde edilen kazanımları yitirmeyelim, sosyolojik ve ekolojik kırılmaya izin vermeyelim.

Bu düşünceler doğrultusunda; uygulanmakta olan politikalar çerçevesinde inşa edilmekte olan HES'lerin gerek planlanmasına ilişkin sorunlar ile gerekse inşaat ve işletme aşamalarında doğaya verdikleri zararların tespit edilmesi gerekir. Bu sorunların çözümü için; doğayla dost enerji politikalarının geliştirilmesine ilişkin önerilerin araştırılarak belirlenmesi ve Arhavi İlçesindeki Çevre katliamının yerinde görülmesi, araştırılması amacıyla Anayasanın 98. İktüzüğün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını hususunu arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

ÖZET GEREKÇE:

Karadeniz'in genelinde olduğu gibi Arhavi insanı da eğitilmiş ve gurbetçidir. Ancak sahip olduğu değerlerin bilincinde olan halk, son yıllarda bir vampir gibi yöreye çöken HES uygulamasına son derece duyarlı ve oluşumlardan bir o kadar da kaygı duymaktadır. Halk yaşamsal alanı içerisinde ekolojik dengeleri bozacak, bir daha telafisi mümkün olmayacak, tarih ve doğa tahribatını istememektedir. Getirisi götürüsünün yanında komik kalan yatırımları asla benimsememektedir. Arhavili yurttaşlar tarihi yapıtların varlığının yanında bölgenin en büyük çağlayanının olduğu **Mençuna Şelalesinin bulunduğu Kamilet Vadisinde**, herhangi bir HES projesine anlam verememektedirler. Halk bu oluşuma şiddetle karşı çıkmaktadır. Bu durum Devleti yönetenlerce görülmelidir. Konu detaylarına kadar incelenmelidir.

Geleceğini turizme göre hazırlayan Arhavi halkı; sağcısı - solcusu demeden birlik olmuş, bilinçli bir şekilde sahip oldukları değerleri korumaya şartlanmışlardır. Kamuoyunda şehir içinden geçmesinden dolayı **Çılgın HES** olarak nitelendirilen **KAVAK HES** adı altında Konaklı, Kemerköprü köylerinde ve Arhavi şehir merkezinde halk direnişi başlamıştır. Bu bir başkaldırı değildir. Bu bir siyasi gösteri de değildir. "Tanrı Armağanı Yurtlarını" emanet aldıkları bakir halinde muhafaza etmek ve gelecek kuşaklara devretme mücadelesidir. Bu doğa o yöre insanlarının yaşamsal alanıdır, varoluş nedenleridir. Bunu anlamak için mutlaka orali olmak şart değildir. Buralara kepçe-kazıcı-dozer gibi iş makineleri vurulamaz. Bilinmelidir ki; tabiatın, çevrenin ve tarihsel mirasımızın muhafızları olan yöre insanları, küçük elektrik üreticileri için çevrenin tahrip edilmesine, doğanın katledilmesine asla izin vermeyeceklerdir.

HES'in yapımı için planlanan el değmemiş tüm vadiler ve dereler bu inşaat esnasında tahrip olacaktır. Yapılan santrallerle derelerin suyu alınacak ve suyla beslenen o bölgedeki tüm eko sistem susuz kalacaktır. Tahribatın boyutu akıl almaz noktalara ulaşacak, çevredeki tüm canlılar, tarım alanları, yeraltı suları ve doğadaki tüm döngü bu oluşumdan kötü yönde etkilenecektir. Arhavi derelerindeki cinsi nadir görülen balıkların nesli ise aşamalı olarak yok olacaktır. Yapılacak olan HES'lerin devreye girmesi sonucu vadilerden akan küçük arkların yok olacağı, yaban yaşamını imha edeceği gerçeği ise aşîkârdır.

Amaçlarına ulaşmak adına her türlü yolu kullanmayı mubah sayan müteahhit firma yöneticilerinin, ne tarih, ne doğa ve nede geleceğin turizminde etkin rol oynayacağı tabiat varlıkları asla umurlarında değildir. Ekonomik sıkıntı içerisinde bulunan yöre köylülerinin çocuklarınıza iş vereceğim vaadiyle, bir nevi şikeye başvurmaları ise; abesle iştigaldir. Yüklenici firmanın direnişi kırmak için insanlar arasına nifak sokma çalışmaları, menfaatleri için insanları ne hale geldiklerinin ayrıca ibretidir. Buna; bu duruma seyirci kalamayız, kalmamalısınız. O yörede yaşayan insanlara bunu yapmak zülümdür. Aldatmak ise ihanetle eş değerdir. Aldatmak diyorum, çünkü ıssız bucaksız yerlere, dağlara, yaylalara yol yapıyorum diye çalışmaya koyulanlar 20 metre genişliğindeki yol inşaatının aslında HES için yapıldığını saklamak isteseler de bu eğitilmiş, bilgili köylüleri anılan yönde ikna edememişlerdir. Devleti temsil ettiklerini, Devlet adına iş yaptıklarını söyleyen bu insanlar yalanı araç olarak kullanmakta sakınca görmemektedirler. Devleti yalanı riyakâr olamaz, olmamalı...

Türkiye'nin en çok göç veren bölgelerinden biri olan bu yörelerde; HES'lerin tamamlanması sonrası ekolojik dengenin daha da bozulmasıyla; tarım ve hayvancılığın azalmasına, dolayısıyla bölge insanın işsiz kalmasına, ekonomik ve sosyal alanda çöküntülere neden olacağı bir gerçektir. Yaşanan bu olumsuzluklar sonucunda insanlar yeni umutlara doğru göç etme mecburiyetinde kalacaklardır. Bir çeşit sosyolojik yıkıma neden olacak bu duruma Hükümet olarak izin verilmemelidir. Birilerini zenginleştiren ancak; bölge halkının geleceğini, geçmişini, tarihini, doğasını ellerinden almak, yurtlarını canı pahasına savunmuş, korumuş olan bu insanların hak ettiği bir durum değildir. Doğa armağanı coğrafyada beşeri münasebetlerle elde edilen kazanımları yitirmeyelim, sosyolojik ve ekolojik kırılmaya izin vermeyelim.

Bu düşünceler doğrultusunda; uygulanmakta olan politikalar çerçevesinde inşa edilmekte olan HES'lerin gerek planlanmasına ilişkin sorunlar ile gerekse inşaat ve işletme aşamalarında doğaya verdikleri zararların tespit edilmesi gerekir. Bu sorunların çözümü için; doğayla dost enerji politikalarının geliştirilmesine ilişkin önerilerin araştırılarak belirlenmesi ve Arhavi İlçesindeki Çevre katliamının yerinde görülmesi, araştırılması amacıyla Anayasanın 98. İktüzüğün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını hususunu arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

